

Пам'ять не стерти роками

Вечір пам'яті за загиблими у Голодоморі в Україні

Тип проведення: відкритий захід

Мета: Вшанувати світлу пам'ять безвинно замучених голодом людей.

Поглибити знання про роки Голодомору в Україні та його наслідки для українського народу, виховувати повагу до історичного минулого свого народу. Виховувати патріотизм та зацікавленість до вивчення історичного минулого України.

Обладнання: Свічки. Проектор. Інформаційна дошка/стенд.

Учень

Мовчати про це не можна, не сила,
Від спогадів кров аж холоне у жилах.
Вмирили діти і немовлята,
Старі бабусі й вродливі дівчата,
Вмирили села. Зникали птиці.
«Буксири» скидали трупи в криниці.
Опухла матір, не може сісти ...
«Уповноважені» і «активісти»
З-під немовляти, із-під ряднини,
П'яні згорнули останні зернини.
Тиша і смуток. Запалі могили...
Мільйони трупів Вкраїну вкрили.
Трагічна подія відома планеті
-Голодне море у тридцять третім.
Увінчаний він страшним розп'яттям...
Катам народу! Прокляття!

Ведучий 1. Сьогодні ми вшановуємо пам'ять жертв Голодомору 1932 – 1933 років. Кожен із нас переосмислює нашу історію, трагічні її сторінки, які примушують стискатися людські серця. Одна з найстрашніших таких сторінок – Голодомор , який призвів до небачених безневинних жертв.

Ведучий 2. У 1932-1933рр. в Україні був великий голод. Не було ні війни, ні посухи. А була тільки зла воля одних людей проти інших. І ніхто не знав, скільки безвинних людей зійшло в могилу – старих і молодих, дітей і ще ненароджених – у лонах матерів... Голодомор 1932-33 рр. – період з квітня 1932 по листопад 1933 років.

Ведучий 1. Згідно з дослідженнями Інституту демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України, демографічні втрати від Голодомору 1932–1933 років в Україні становлять 3,2 мільйони осіб. За даними інституту, в роки Голодомору в містах загинуло 940 тисяч працездатного населення (віком від 15 до 60 років), 262 тисячі людей похилого віку і 800 тисяч дітей. Серед сільського населення загинуло 660 тисяч людей працездатного віку, 242 тисячі осіб похилого віку і 594 тисячі дітей. За п'ять місяців 1933 року (з березня до липня) в Україні загинуло стільки ж людей, скільки померло за п'ять попередніх років. Найбільше

українців загинуло у Київській (майже 15% населення) та Харківській областях

Учень

Пекельні цифри і слова
У серце б'ють, неначе молот,
Немов прокляття ожива,
Роки ті чорні, голод... голод...
У люті сталінській страшній
Тінь смерті шастала по стінах.
... мільйонів. Боже мій!
Недолічилась Україна.
В історії ж пером швидким
Писались гімни і хорали,
А ці пекучі сторінки
З історії повикидали.
В руках, що виростили хліб,
Не залишили і зернини.
Ні, рід наш в горі не осліп,
Ти все згадаєш, Україно!
Згадай усе ти, щоб воздять
Близьким і дальнім людоморам.
Хоч радість легше пам'ятать,
Та треба пам'ятать і горе.

Ведучий 1. На багатьох чорноземах України вмирали люди. Уже в листопаді не було чого їсти. Почався голод. Великий. Страшний. Невблаганний. Пішов голод степами. Пішов. Перед ним дверей не зачинити, не зупинити ні плачем дітей, ні тужінням матерів. Він уповзав у хати, населяючи їх мерцями. Двері навстіж. Мертво. Люди не плакали, умирали мовчки. Хто лічив їх тоді? Скільки їх зникло?

Ведучий 2. Пам'яті мільйонів українських селян, які загинули мученицькою смертю від голоду, заподіяного сталінським терором у 1932-1933 роках. Пам'яті українських сіл і хуторів, які щезли з лица землі після найбільшої трагедії ХХ століття, присвячуються ці хвилини.

Ведучий 1. На вшанування світлої пам'яті жертв голодомору в Україні 1932 – 1933 роках оголошую хвилину мовчання.

Стук метронома.

Ведучий 2. Хай ця хвилинка для громадян нашої незалежної держави, співвітчизників за кордоном, для всіх людей доброї волі й чистої совісті стане актом поминальним, жестом покаяння і перестороги.

Ведучий 1. Голодомор 1932-33 рр.: мільйони жертв за 500 днів. Саме за ці 17 місяців, тобто, приблизно за 500 днів, в Україна загинули мільйони людей. Організаторами етнічної війни були: Ленін, Свердлов, Троцький, Держинський, Зінов'єв, Камен'єв та інші окупанти. Виконавцями в Україні були: Раковський, Мануїльський, Петровський, Владіміров, Фрунзе.

Ведучий 2. Чому ж досі не стерті їх імена із назв вулиць, майданів, проспектів? Чому декому з них стоять пам'ятники? Чому влада зберігає назви районів: Ленінський, Дзержинський, Фрунзенський? Чи не тому, що при владі до цього часу є спадкоємці тих катів.

Перегляд документального фільму «Голодомор. Колос правди»

Ведучий 1. Ось, який вірш написала очевидець цих подій – Гандзя

Бондарівна:

Учень

Я пам'ятаю тридцять третій –
Проклятий рік -голодомор.
В той час була я вже доросла –
Десятий рік мені ішов.
Сатрапи Сталіна –злодюги
Із хати вимели тоді
Усе -до крихти, до зернини,
Забрали нелюди собі.
Ой, Боже! Боже милостивий!
Не дай побачити повік
Дитячі очі, повні страху,
І сльози наших матерів.
І де не глянеш: мертві люди
Скрізь по городах, по дворах
Лежать розпухлі, мов колоди –
Вже не хоронять -який жах!
Малі були, та ми вже знали,
Що всіх чекає тільки смерть.
Ми навіть плакати перестали
Бо сльози висохли ущерть.
Як вимирали цілі села,
Вмирили душі і слова,
Жило єдине слово: голод
І я між мертвими жива.

Ведучий 2. Те, що відбувалося в Україні в 1932-1933 роках, ніде в документах не зафіксовано, бо Сталін наказав ставитися до голодомору як до неіснуючого явища. До загибелі мільйонів селян привело холоднокривне рішення Сталін відібрати в українських селян їстівні припаси, а потім оповити голодуючих завісою мовчання, заборонити будь-яку допомогу їм з боку міжнародної або радянської громадськості(тобто милостиню нещасним прохачам давати було заборонено).

Ведучий 1. Голодомору вперше була яскраво-трагічно розкрита в художніх творах українських письменників діаспори. Так у романі «Марія» (1934) Уласа Самчука вперше в українській літературі показана жахлива картина голодомору та трагедія роду. У той же час Василь Барка, якому вдалося пережити Голодомор, відтворює картину фізичного винищення сім'ї Катранників на Слобожанщині у романі «Жовтий князь» (1963).

Ведучий 2. За радянської влади тема Голодомору була заборонена, але це не означає, що про неї не писали. Так, нещодавно були розшукані ненадруковані вірші Андрія Малишка, написані ще в 1964 році, в яких згадується Голодомор.

Ведучий 1. Тож пом'янімо хоч сьогодні, із запізненням у кілька довгих десятиліть, великомучеників нашої історії. Пом'янімо і знайдемо в собі сили пройти за ними дорогою їхнього хресного путі. Не їм це потрібно, а нам. Все, що вони могли сказати світові, вони вже сказали. Тепер наша черга.

Ведучий 2. Сьогодні – час очищення і ми починаємо осмислювати самі себе: що з нами сталося? Сміливішає пам'ять, мужніє душа, розковується свідомість, звільнена від страху. На десятиліття можна засекретити архіви, приховати викривальні документи, замести сліди злочинів, переписувати історію на догоду диктаторові чи скороминущому ідеологічному божкові. Але з пам'яттю народу нічого не вдієш.

Учень

Минули навіки дні чорних негод –
Живе Україна! І вільний народ,
Як з попелу Фенікс, ожив і злетів,
І зорями зміряв простори степів.
Живи, Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!..
Шуми, Україно, як рідні ліси,
Як вітер в широкому полі.
Радійте, співайте пісні голосні,
Квітками завітчуйте чола ясні.
Ридайте і смійтесь в сльозах, солов'ї,
Стривайте воскреслі надії свої..
Завершення пісня О. Білозір «Свіча»